

Smutter: Bølgebrydere

Formål

Omkring $\frac{3}{4}$ af jordens overflade er dækket af vand. Det er ret meget vand. Vand er både sjovt, vådt, vildt, smukt, farligt og ikke mindst livgivende. Som bølgebrydere skal grønsmitterne opleve, at vand er både sjovt, farligt og livgivende. De skal få en forståelse af, at det er vigtigt, at vi passer på det vand, vi har, men at det samtidig er ok at bruge vand til sjov på en varm sommerdag. Sidst men ikke mindst handler det om, at grønsmitterne skal komme til at betragte vand som noget, der er ret sejt.

Forudsætninger for grønsmitterne

Ingen særlige forudsætninger.

Forudsætninger for lederne

Ingen særlige forudsætninger.

Om trinene

OBS! Tages om sommeren.

Trin 1

Når vand er sjovt.

Trin 2

Når vand giver liv.

Trin 3

Når vand er sikkert.

Udfordring

Strandtur.

Trin 1 - Når vand er sjovt!

Introduktion

Grønsmutterne skal på dette trin have det sjovt med vand! De skal være våde, grine, konkurrere og lege.

Aktiviteter

Sjov-med-vand løb:

OBS! Man bliver våd af det her løb – rigtig våd. Så det er en god ide, at pigerne har badetøj på eller i hvert fald skiftetøj med, så de kan blive tørre bagefter. Løbet egner sig bedst til en varm dag.

TIP! Posterne kan bruges til et traditionelt løb med levende poster, eller I kan lave alle posterne sammen som en masse lege.

Post	Beskrivelse	Materialer
-	Intro: Pigerne klæder om	Badetøj Skiftetøj Håndklæde
1	Minefelt: Lav et minefelt inden for et afgrænset område og fyld det med en masse vandballoner. En ad gangen får pigerne bind for øjnene og skal ind i minefeltet og forsøge at undgå at smadre vandballonerne. De piger, der står uden for minefeltet, må gerne hjælpe til ved at råbe højre, venstre, stop, baglæns osv. Angiv evt. en bestemt tidsramme, hvor pigen i minefeltet skal bevæge sig. Det kan fx være et halvt minut.	Snor til afgrænsning af minefelt Vandballoner
2	Vandpistolsbowling: Stil fyrfadslys op som keglene i bowling. Det gælder om at slukke lysene med en vandpistol. Det er en god ide at have rigeligt med lys, da de ikke kan tændes igen, når de først er blevet våde.	Tørklæde Fyrfadslys Tændstikker Vandpistol Spand med vand til at fylde pistoler
3	Gummistøvle-transport: Fyld et par meget store gummistøvler med vand. Pigerne skal på skift løbe en afmærket strækning med gummistøvlerne på. Hvor meget vand er der tilbage, når alle pigerne har løbet strækningen?	Store gummistøvler Vand
4	Opvaskebaljen: 5-7 piger ligger sig så tæt som muligt med numserne	Opvaskebalje Vand

	mod hinanden og benene i vejret. På fødderne stilles en opvaskebalje med vand i. Pigerne skal nu forsøge på skift at tage skoene af, uden at baljen tipper.	
5	Spis æblet i vandet: Uden at bruge hænderne skal pigerne spise et æble i en spand vand.	Opvaskebalje Vand Æbler

Afslutning

Intet.

Materialeliste

- Se i skemaet for løbet

Trin 2 - Når vand giver liv

Introduktion

Alt levende på jorden har brug for vand. Blomsterne, træerne, græsset og buskene har brug for vand for at kunne vokse og folde sig ud. Mennesker og dyr har brug for vand for at overleve. Vand er faktisk meget vigtigere for os end mad, men vandet skal være rent, så vi ikke bliver syge af det. På dette trin skal pigerne se, hvordan blomster folder sig ud, når de får vand, og de skal prøve at rense noget beskidt vand, så det kan bruges som drikkevand eller som vand til madlavning.

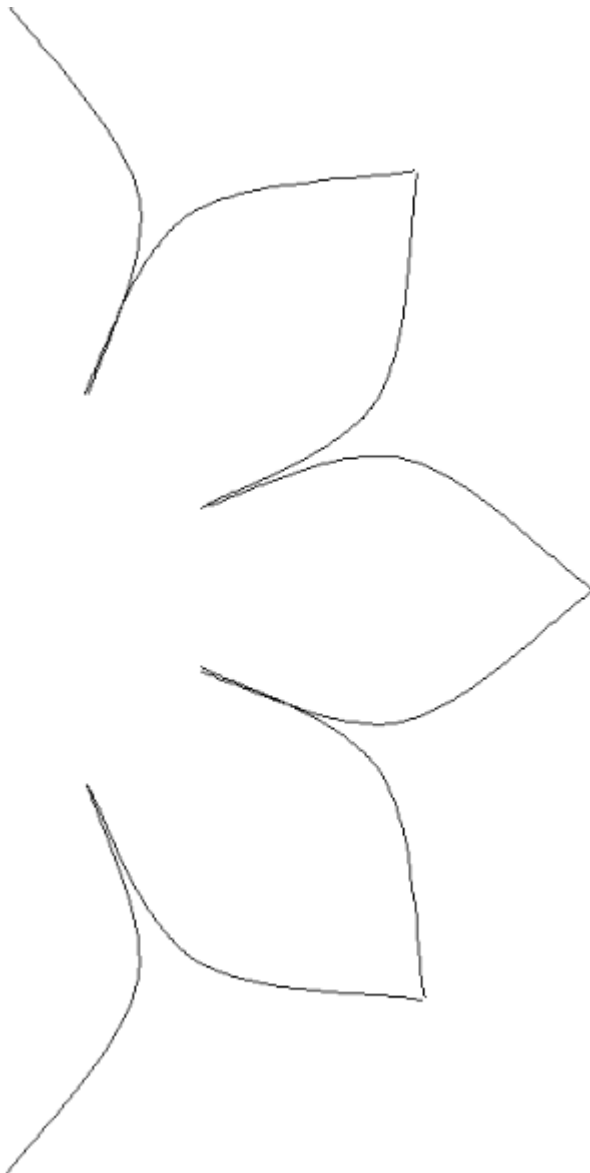
Aktiviteter

Havneindsejling: Mange mennesker lever af at sejle på havet. Men det kan være svært at sejle i tæt tåge. Markér en havneindsejling med 2 stole, 2 kegler el.lign. En pige får bind for øjnene, og de andre skal nu med tilråb sørge for at "skibet" kommer sikkert i havn mellem de to bøjer.

Lotusblomst: Print skabelonen af lotusblomsten ud (halv blomst ses nedenfor), så der er mindst en blomst til hver grønsmutte.

Blomsterne skal farves med flotte farver. I midten af blomsten kan evt. skrives et ønske, en hilsen eller en bøn. Når blomsterne er færdige, skal bladene foldes ind over midten. "Søsæt" blomsterne i en stor balje og se dem alle sammen folde sig ud.

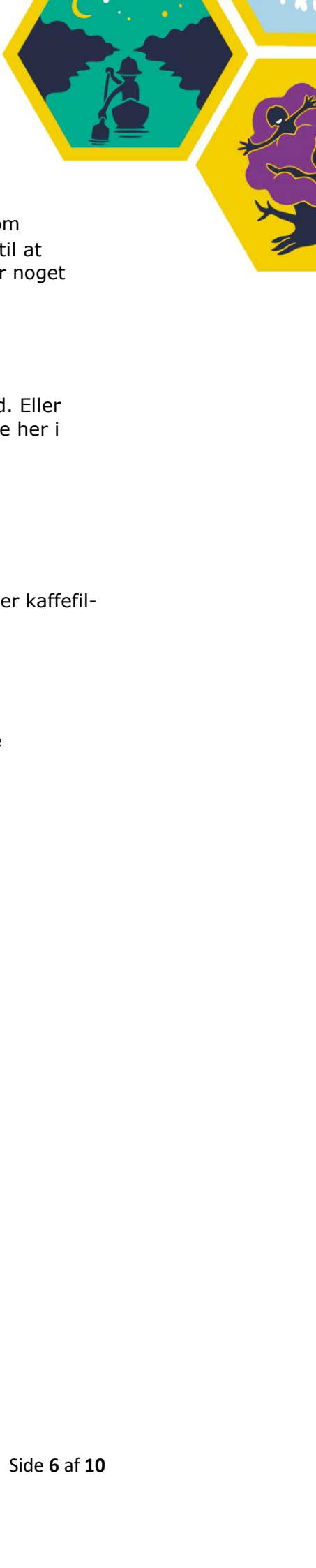

Rensningsanlæg: Alle mennesker har brug for rent vand, men nogle steder i verden har mennesker kun adgang til beskidt vand fra floder eller brønde. Før vandet kan bruges, skal det renses. Lav et "rensningsanlæg" ved at skære toppen af en halvanden liter plastikflaske. Toppen skal skæres af ca. 8 -10 cm nede. Den afskårne top sættes omvendt ned i flasken som en tragt. Læg 2 stykker køkkenrulle eller et par kaffefiltre ned i tragten og hæld noget snavset vand igennem. Det vand, der kommer ned i flasken, er nu rent. Gentag evt. processen et par gange med det samme vand, så I er sikre på, at vandet er helt rent.

OBS! Det ligner at vandet er rent, men der er stadig mikroorganismer, der er usynlige for øjet, så det kan IKKE drikkes.

Opsamling af regnvand: Opstil nogle vandbeholdere rundt om spejderhuset. Regnvandet kan på et senere tidspunkt bruges til at vande blomster med, slukke bålet, til vand i vandballoner eller noget helt andet.

Afslutning

Snak evt. om de mennesker, der ikke har adgang til rent vand. Eller hvad vi kan gøre for at vi fortsat har rent drikkevand i hannerne her i Danmark.

Materialeliste

- Skabelon af lotusblomst
- Farver
- Sakse
- Balje med vand
- Halvanden-liters flasker
- Hobbykniv
- Køkkenrulle eller kaffefiltre
- Beskidt vand
- Saftevand
- Vandbeholdere

Trin 3 - Når vand er sikkert

Introduktion

Selvom vand er både sjovt og livgivende, kan det også være farligt. Specielt når man bader i havet, er der en række ting, man skal huske og passe på. På dette trin skal pigerne arbejde med aktiviteter, der tager udgangspunkt i de 5 baderåd udviklet af TrygFonden og Dansk Svømmeunion.

Aktiviteter

Tidevand (leges når der er behov for pause): Grønsmutterne skal have bind for øjnene og gå 100 skridt lige ud. Legen skal vise, hvor svært det er at orientere sig i mørke, og hvor svært det kan være at gå lige ud. Det er derfor vigtigt, at man ikke er ved stranden, når det er mørkt, og at man er opmærksom på tidevandet. Bliver man pludselig fanget af vandet, kan det være svært at finde den lige vej tilbage til land.

Springe over vandet: Legen skal vise, at tidevandet får vandet i havet til at stige lige så langsomt. Pludselig kan det blive farligt. To ledere står med et tov imellem sig. Når legen starter, er torvet helt nede ved jorden. Pigerne står på den ene side og skal nu springe over på den anden side ved at hoppe over torvet og tilbage igen. Sådan fortsætter legen, imens lederne lader torvet hæve sig mere og mere over jorden. Hvis man rører tovet, når man hopper over, så er man ude af legen. Legen kan gøres sværere ved også at lave bølger med tovet.

De 5 baderåd-løb:

Post	Beskrivelse	Materialer
1	<u>Lær at svømme</u> Der er vigtigt, at man har det rigtige udstyr på, når man skal lære at svømme. Lav en stafet med badeudstyr. Udstyret ligger i den ene ende af banen. Den første pige løber ned, tager en af tingene på og løber tilbage til rækken. Den næste pige får udstyret på, løber ned til bunken og tager endnu et stykke udstyr på. Sådan fortsætter det, indtil den sidste pige har alt udstyret på.	Svømmevinger Svømmefødder Badering Dykkerbriller Snorkel Osv.
2	<u>Gå aldrig alene i vandet</u> Det er vigtigt, at man aldrig går i vandet alene. Når man er sammen, kan man holde øje med og hjælpe hinanden. Her illustreres det ved, at	Papir/avis

	<p>pigerne skal lave en samarbejdsøvelse.</p> <p><u>Pingviner på isflage</u></p> <p>Alle pigerne er pingviner, mens lederen er den varme Golfstrøm. Alle pingviner står på en isflage – et stort stykke papir eller en masse aviser lagt sammen - mens den varme Golfstrøm strømmer rundt i havet og smelter isen. Det, Golfstrømmen gør, er at hive små stykker af papiret. Pingvinerne skal blive stående på isflagen. Hvor meget is kan smelte, inden pingvinerne falder i vandet? Det gælder for pingvinerne om at samarbejde, så de kan blive stående så længe som muligt på isen.</p>	
3	<p><u>Læs vinden og vandet</u></p> <p>Grønsmutterne skal lære, hvordan de kan læse vinden og vandet. Prøv at finde vindretningen ved hjælp af flag eller ved at lade noget sand glide mellem fingrene. Når vinden blæser væk fra kysten, er der større sandsynlighed for brandmænd, og det er farligt at bruge flydedyr i vandet. Er vinden mod kysten, er bølgerne stærkere. Derfor er det vigtigt at vide, hvilken vej vinden kommer fra. Strømretningen finder man ved at se på skummet fra bølgerne – hvis der er en, der er blevet fanget i strømmen, skal man kaste et redningsreb, en redningsvest eller evt. en halvanden liters plastikflaske ud til den, der er blevet fanget. Lad pigerne prøve at kaste med et redningsreb eller lignende mod et bestemt mål.</p>	<p>Flag (evt. Små papirflag) Redningsreb</p>
4	<p><u>Lær stranden at kende</u></p> <p>Det er vigtigt, at man bruger øjnene, når man er ved stranden. Hvad skal man passe på? Spørg pigerne hvad de tror man skal passe på fx:</p> <p><u>Glasskår</u></p> <p><u>Kraftig vind:</u> Vær altid opmærksom på vinden, når du bader ved stranden. Uanset om vinden blæser mod kysten eller væk fra den. Forskellige vindretninger har forskellig betydning for forholdene på stranden.</p>	<p>Evt. Lade pigerne gå på glasskår</p>

	<p><u>Store bølger:</u> Der er meget kraft i store bølger; så meget at de kan vælte dig omkuld. Man skal specielt være opmærksom på, at der er meget kraft i vandet, når bølgerne trækker sig tilbage igen.</p> <p><u>Færge:</u> Hvis der sejler store færger tæt forbi stranden, skal man være opmærksom på, at de kan give store bølger, selvom det ikke blæser.</p> <p><u>Brandmænd:</u> Det gør ondt at brænde sig på en brandmand. Der er størst sandsynlighed for, at der er brandmænd i havet, når der er fralandsvind.</p> <p><u>Ingen livredder:</u> Vær sikker på, at der altid er en voksen, der holder øje med dig. Hvis der ikke er en livredder på stranden, er det endnu mere vigtigt, at en voksen, du kender, holder øje med dig, når du er i vandet.</p> <p><u>Meget sol:</u> Man er meget udsat for solens stråler ved stranden. Derfor skal man helst undgå solen mellem kl. 12 og 15, og altid huske solcreme.</p> <p><u>Torden:</u> Det er altid bedst at være indendørs i tordenvejr. Det er ikke nødvendigvis mere farligt at være ved vandet end andre steder, men hvis man er i vandet og bliver ramt af lynet, er der større chance for, at man drukner, fordi man bliver bevidstløs.</p>	
5	<p><u>Slip ikke børnene af syne</u></p> <p>Det er vigtigt, at man hele tiden har øje på børn, når de er ude at bade. Leg fangeleg med dykkerbriller på, hvor det er gjort svært at se ud af glassene. Her gælder det virkelig om at holde øje med de andre.</p>	<p>Dykkerbriller med begrænset udsyn. Hvis I ikke har dykkerbriller så lav evt. briller af plasticrus</p>

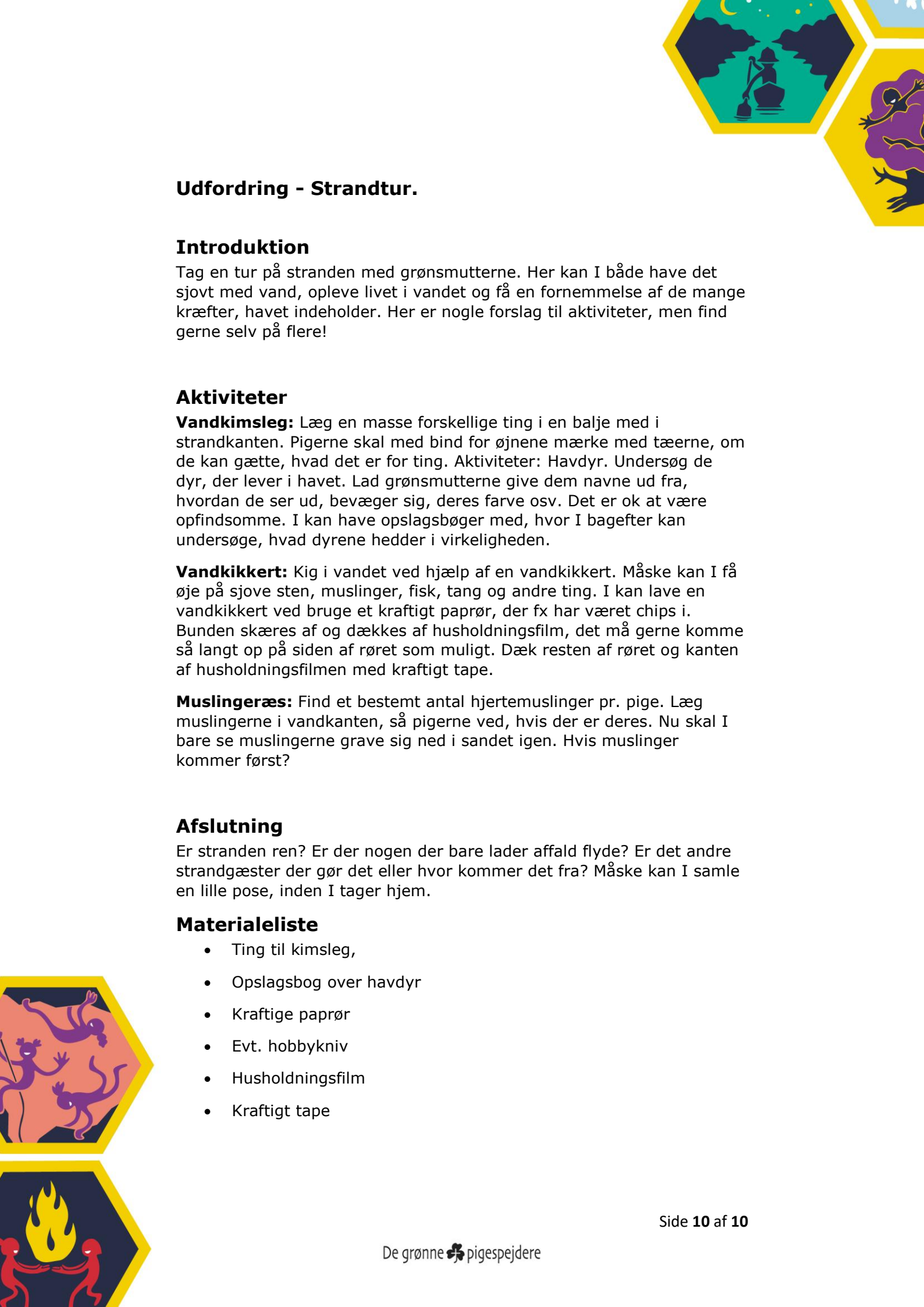
Afslutning

Har pigerne været ved stranden? Har de oplevet noget, der var farligt?

Materialeliste

Se skema for specifikke materialer.

Udfordring - Strandtur.

Introduktion

Tag en tur på stranden med grønsmitterne. Her kan I både have det sjovt med vand, opleve livet i vandet og få en fornemmelse af de mange kræfter, havet indeholder. Her er nogle forslag til aktiviteter, men find gerne selv på flere!

Aktiviteter

Vandkimsleg: Læg en masse forskellige ting i en balje med i strandkanten. Pigerne skal med bind for øjnene mærke med tæerne, om de kan gætte, hvad det er for ting. Aktiviteter: Havdyr. Undersøg de dyr, der lever i havet. Lad grønsmitterne give dem navne ud fra, hvordan de ser ud, bevæger sig, deres farve osv. Det er ok at være opfindsomme. I kan have opslagsbøger med, hvor I bagefter kan undersøge, hvad dyrene hedder i virkeligheden.

Vandkikkert: Kig i vandet ved hjælp af en vandkikkert. Måske kan I få øje på sjove sten, muslinger, fisk, tang og andre ting. I kan lave en vandkikkert ved bruge et kraftigt paprør, der fx har været chips i. Bunden skæres af og dækkes af husholdningsfilm, det må gerne komme så langt op på siden af røret som muligt. Dæk resten af røret og kanten af husholdningsfilmen med kraftigt tape.

Muslingeræs: Find et bestemt antal hjertemuslinger pr. pige. Læg muslingerne i vandkanten, så pigerne ved, hvis der er deres. Nu skal I bare se muslingerne grave sig ned i sandet igen. Hvis muslinger kommer først?

Afslutning

Er stranden ren? Er der nogen der bare lader affald flyde? Er det andre strandgæster der gør det eller hvor kommer det fra? Måske kan I samle en lille pose, inden I tager hjem.

Materialeliste

- Ting til kimsleg,
- Opslagsbog over havdyr
- Kraftige paprør
- Evt. hobbykniv
- Husholdningsfilm
- Kraftigt tape